

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Bronisław
Nazwisko: Hipnarowicz
Miejsce urodzenia: Kościejów
Data urodzenia: 22-10-1923
Imię ojca: Wojciech
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta sprawy karnej przeciwko Bronisławowi Hipnarowiczowi, Aleksandrowi Kassarabie i innym, oskarżonym o to, że w latach 1945-1946 w Suchoj Psinie byli członkami zbrojnej grupy przestępczej lub nielegalnej organizacji, stawiającej sobie za cel obalenie siłą ustroju Polski Ludowej, przechowywali posiadane nielegalnie kilka sztuk broni, a także dokonali napadu rabunkowego, tj. o przestępstwa z Art. 16 § 1 oraz 4 § 1 Dekretu o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa i innych. Bronisław Hipnarowicz został oskarżony o to, że „w miejscowości Sucha Psina, pow. Głubczyce z końcem 1945 wstąpił do związku nielegalnego o nieokreślonej bliżej nazwie, a którego dowódcą był Kassaraba Aleksander, a celem gromadzenie środków walki orężnej przeciwko obecnemu, demokratycznemu ustrojowi Państwa Polskiego, a to: broń palna i amunicja. W związku tym występował jako członek do chwili swego aresztowania tj. do dnia 06.09.1946”. „Od dnia 10.08.1946 (...) przechowywał bez prawnego zezwolenia właściwej władzy broń palną”. „Dnia 10.03.1946 wspólnie z innymi członkami nielegalnego związku (...) używając przemocy i grożąc użyciem natychmiastowego gwałtu, dokonał napadu rabunkowego z bronią w rękę na sołtysa we wsi Wojnowice”. Bronisław Hipnarowicz wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z 24.10.1946 skazany został na 10 lat więzienia. 28.03.1947 WSR w Katowicach postanowił skrócić odbywanie kary do 7 lat na mocy ustawy o amnestii, następnie 05.03.1953 na mocy ustawy „o warunkowym przedterminowym zwolnieniu” postanowił zwolnić skazanego obligatoryjnie z dniem 05.03.1953.</p>	<p>IPN Wr 96/73, (RD 26/46, Pr. R 115/46).</p>	

Bronisław Hipnarowicz został repatriowany z Kościejowa w okręgu lwowskim do wsi Sucha Psina w powiecie głubczyckim. Został oskarżony o przynależność „do nielegalnego związku gromadzącego środki walki orężnej” o nazwie „Samoobrona Wsi” pod dowództwem Aleksandra Kassaraby oraz o „nielegalne posiadanie broni i o dokonanie napadu rabunkowego z bronią w rękę”. Został aresztowany, a sprawa została przekazana do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach. Bronisław Hipnarowicz skazany został na 10 lat więzienia i osadzony w więzieniu karno-śledczym Sosnowiec-Radocha. Wyrok odbywał także w więzieniu we Wrocławiu oraz w Kłodzku, gdzie był obserwowany przez Dział Specjalny Więzienia w Kłodzku „celem zbadania jego poglądów”. Według informacji więzień „nie okazywał skruchy za popełnione czyny, wręcz odwrotnie, był opryskliwy, skryty i małomówny”. W trakcie odbywania kary przez Bronisława Hipnarowicza Sekcja I Wydziału III WUBP w Katowicach założyła sprawę ewidencyjną w związku z doniesieniem informatora ps. „Czarny” z więzienia karno-śledczego w Sosnowcu, oskarżającym Hipnarowicza o ukrywanie większej ilości broni i amunicji w piwnicy domu jego ciotki. Doniesienie okazało się nieprawdziwe i sprawę zakończono 11.09.1947. Dnia 17.03.1953 został zwolniony warunkowo z więzienia. 14.06.1955 została założona sprawa ewidencyjno-obszewacyjna na Bronisława Hipnarowicza jako na byłego, skazanego członka WiN. Sprawie nadano kryptonim „Lwowski” i 30.06.1955 zarejestrowano ją w Departamencie X (Wydziale X) pod nr 523/55. Po stwierdzeniu, że figurant nie prowadzi wrogiej działalności sprawa została zakończona 02.02.1961 oraz złożona do archiwum Wydziału „C” KWMO w Opolu do nr 2215/R/61.

Mikrofilm: IPN Wr 065/92 (4010/2).

Charakterystyka nielegalnej organizacji „Armia Krajowa-Samoobrona Wsi” pod dowództwem Aleksandra Kassaraby, działającej na terenie pow. głubczyckiego w latach 1945-1946. Materiały zostały opracowane przez Wydział „C” KWMO w Katowicach na podstawie akt o sygn. 26929/II. Według Charakterystyki nr 200 z 1975 roku organizacja „Armia Krajowa-Samoobrona Wsi” została utworzona w okresie okupacji na terenie wsi Kościejów w obwodzie lwowskim, a jej przywódcą był Aleksander Kassaraba. W czerwcu 1945 mieszkańcy Kościejowa zostali repatriowani na tereny powiatu głubczyckiego do wsi Sucha Psina. Mieszkańcy Kościejowa, za poleceniem dowódcy, zabrali ze sobą broń by „przechowywać ją potajemnie”. Jesienią 1945 Kassaraba nawiązał kontakty z innymi członkami AK i WiN w celu wznowienia działalności konspiracyjnej. Teren działania obejmował pow. Głubczyce. „Na wyposażeniu członków nielegalnej organizacji było 10 jednostek broni palnej oraz większa ilość amunicji”. Dnia 10.03.1946 członkowie „AK Samoobrona Wsi” w składzie czterech osób, dokonali „napadu rabunkowego z bronią w rękę na sołtysa wsi Wojnowice (...), rabując mu parę koni i wóz, sprzedając je potem za sumą 70 tys. złotych”. Sprawę członków nielegalnej organizacji „AK-Samoobrona Wsi” prowadził Wydział Śledczy WUBP w Katowicach. Likwidację jej działalności zakończono 05.09.1946 aresztowaniem dziewięciu członków tej organizacji. Dowódca Aleksander Kassaraba został skazany na karę śmierci, a inni na karę więzienia od 10 do 15 lat. Bronisław Hipnarowicz został oskarżony o to, że od końca 1945 do 05.09.1946 należał do tej organizacji, posiadał nielegalną broń od 10.08.1946 do 06.09.1946 oraz 10.03.1946 brał udział ww. napadzie. Aresztowany został 06.09.1946 i skazany na 10 lat więzienia.

IPN Ka 057/196 t. 1-2, IPN Ka 057/521
(Charakterystyka nr 200, 26929/II), IPN Wr 09/1211
(1/1211, Charakterystyka nr 26/79, t. I).

Wykaz wrogiego i przestępczego elementu z terenu woj. opolskiego. Wykaz został sporządzony w Wydz. "C" KWMO w Opolu w 1967 roku dla „organizacji pracy operacyjnej na odcinku rozpoznania i kontroli tej części elementu potencjalnie wrogiego, która w czasie akcji i w określonej sytuacji politycznej ożywia swą antypaństwową działalność, względnie w takim przypadku stanowi źródło potencjalnego zagrożenia”. Bronisław Hipnarowicz wymieniony jest na wykazie band terrorystyczno-rabunkowych w powiatu głubczyckiego (z 20.10.1967).

IPN Wr 09/27 (1/27).

Bronisław Hipnarowicz widnieje na listach więźniów karnych Centralnego Więzienia we Wronkach (Księga główna więźniów karnych. Księga ewidencyjna więźniów wojskowych. Skorowidz alfabetyczny więźniów.), do którego został przeniesiony 27.06.1947 z więzienia w Sosnowcu. Skazany został przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach 24.10.1946. Termin upływu kary 05.09.1953.

IPN Po 3/57, IPN Po 3/58, IPN Po 3/68, IPN Po 3/69
(Księga główna więźniów karnych, Księga ewidencyjna więźniów wojskowych, Skorowidz alfabetyczny więźniów).

Bronisław Hipnarowicz w czasie okupacji należał do organizacji „Armia Krajowa - Samoobrona Wsi”, działającej na terenie Kościejewa. Po repatriacji na teren wsi Sucha Psina, pod koniec 1945 wstąpił do organizacji WiN i należał do niej do 05.09.1946. Posiadał nielegalnie broń palną oraz 10.03.1946 brał udział w napadzie rabunkowym na sołtysa wsi Wojnowice. Został skazany wyrokiem z 24.10.1946 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na 10 lat więzienia (z art. 16 i 4 § 1 Dekretu z dn. 13.06.1946 i art. 259 kk.). Postanowieniem Sądu karę złagodowano do 7 lat. 03.10.1994 złożono wniosek do Sądu Wojewódzkiego w Katowicach o unieważnienie wyroku, wniosek oddalono. Materiały dotyczące sprawy złożono do archiwum Wydziału „C” KWMO Katowice pod sygn. 26929/II. Rejestrowany był także jako figurant Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) kryptonim „Optyk” nr 18702/73 założonego przez SB KPMO w Głubczycach 03.05.1973 jako „były członek bandy terrorystyczno-rabunkowej o zabarwieniu winowskim działającym w Suchoj Psinie”. Prowadzenie KE zaniechano 14.11.1974 z powodu niestwierdzenia wrogiej działalności. KE złożono do archiwum Wydziału „C” KWMO w Opolu 16.12.1974 pod sygn. 4010/II. Według zapisów ewidencyjnych wynika jednak, że KE „Optyk” o nr 21030/75 był prowadzony jeszcze w okresie od 22.01.1975 do 31.03.1976 przez Wydział III Grupy V KWMO w Opolu z powodu podejrzania, że „może negować linię postępową partii”. KE po zakończeniu dołączono do materiałów archiwalnych nr 4010/II. Materiały zmikrofilmowano i wybrakowano. Bronisław Hipnarowicz rejestrowany był także w sprawie operacyjno-obszerniczej kryptonim „Lwowski” nr rejestracyjny 94/60. Sprawa została złożona do archiwum Wydziału „C” KWMO w Opolu pod nr 2215/R/61 w lutym 1961. W 1974 roku materiały o nr 2215/R/61 (sprawy kryptonim „Lwowski”) zostały włączone do sygn. 4010/II (KE kryptonim „Optyk”).

Wpis na podstawie Kartoteki ogólnoinformacyjnej WUSW w Opolu, kartoteki zagadnieniowej KWMO w Opolu, dziennika archiwalnego akt działu II WUSW w Opolu, starych rejestrów sygnatury R, dzienników archiwalnych spraw ewidencyjno-operacyjnych WUSW w Opolu, dziennika rejestracyjnego WUSW w Opolu, kartoteki ogólnoinformacyjnej WUSW w Katowicach, kartoteki zagadnieniowej Działu VIII i IX WUSW w Katowicach, dziennika archiwalnego WUSW w Katowicach, repertorium WSR w Katowicach, kartoteki ogólnoinformacyjnej MSW.